

ING Bank Baş Ekonomisti Sengül Dağdeviren ekonomi gündemini yorumladı:

- **“Beklentilerde değişim için henüz erken...”**

- **“Türkiye’nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin görece avantajlı konumu devam ediyor...”**
- **“Gelişmiş ekonomilerdeki risklerin tüm dünya ekonomisi görünümünü ipotek altında tutmaya devam ettiği dönem sürüyor...”**
- **“S&P’nin Türkiye’nin kredi notu görünümünü durağana çevirmesi daha çok uluslararası piyasalarda artan risk ile ilişkili...”**
- **“Yılsonundan önce yeniden not artırımlarının konuşulmaya başlanması mümkün...”**

Son dönemdeki politik gelişmelerle birlikte Euro Bölgesi’ne dair risklerin yeniden arttığı gözlemleniyor. Buna karşın beklentilerde belirgin bir değişiklik yapmanın henüz erken olduğunu belirten ING Bank Baş Ekonomisti Sengül Dağdeviren, bu ortamda dünya ve Türkiye ekonomisine ilişkin beklentileri yorumladı:

Son dönemdeki politik gelişmeleri Euro Bölgesi’nde özellikle çevre ekonomileri baskı altında tutan borç sürdürülebilirliğinin temel güven unsurlarından biri olarak Mart başında prensip anlaşması yapılan Mali Birliğin hayata geçirilebilirliği açısından yakından izlemek gerekiyor. Ancak Euro Bölgesi’nin dağılma riskinin dünya ekonomisi için yarattığı maliyet hala çok büyük ve bu maliyetin daha önce de politik sıkıntıların aşılmasında önemli bir motivasyon olduğunu anımsarsak, zorlu da olsa AB ülkelerinde seçim sonrası sürecin kazasız atlatılma olasılığı var. Bu da güdültünün çok olduğu bir dönemde sakin ve beklemede kalmayı daha anlamlı kılıyor. Peki, gelişmiş ekonomiler borç sürdürülebilirliği sorununu ne zaman çözebilecekler?

IMF Nisan 2012 Mali İzleme Raporu verilerine göre gelişmiş ekonomilerin yapısal bütçe açığı bu yıl azalacak. Ancak G-20 üyesi gelişmiş ekonomilerin kamu borcu/GSYH oranı ancak 2014 yılında %109,4 ile tepe noktasına ulaştıktan sonra kademeli olarak azalmaya başlayacak. 2011’de %37,6 düzeyinde olan gelişmekte olan ülkeler kamu borç oranının ise azalış eğilimini koruması ve 2014’te %32,9’ye gerilemesi bekleniyor¹. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde genel hükümet harcamalarının GSYH’ye oranına baktığımızda kamunun ağırlığının gelişmiş ekonomilerde daha yüksek kalmaya devam etmesinin beklendiği görülüyor². Sonuç

¹ IMF tahminlerine göre Türkiye’de de kamu borcunun oranı gerilemeye devam edecek söz konusu dönemde %39.42ten %33.5’e gerileyecek.

² IMF verilerine göre, 2011 itibarıyla genel hükümet harcamalarının GSYH’ye oranı gelişmiş ekonomilerde %42.7 iken gelişmekte olan ekonomilerde %28.5 (Türkiye’de %34.2) düzeyinde idi.

olarak Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin görece avantajlı konumunun devam ettiği ancak gelişmiş ekonomilerdeki risklerin tüm dünya ekonomisi görünümünü ipotek altında tutmaya devam ettiği dönem sürüyor.

Yeni dönemde özellikle AB'de mali disipline yönelik adımların biraz daha zamana yayılması şaşırtıcı olmayacaktır. Türkiye'de ise son dönemde açıklanan verilerin ekonomideki kontrollü yavaşlama eğilimini teyit ettiğini görüyoruz. Özellikle büyüme ve dış açığa dair kırılganlıkta tepe noktasının 2011'in son çeyreğinde geride bırakıldığını düşünecek olursak S&P'nin Türkiye'nin kredi notu görünümünü iki yıldan uzun bir süre pozitifte tutmasının ardından durağana çevirmesinin daha çok Euro Bölgesi başta olmak üzere uluslararası piyasalarda artan risk ile ilişkili olduğu düşünülebilir. Diğer bir deyişle, dünya kredi piyasalarında herhangi bir darboğaz yaşanmaması durumunda, bu yıl büyümenin sağlıklı yavaşlama eğilimini koruması hala güçlü bir olasılık gibi görünüyor ki bu da hem önümüzdeki yıllara dair büyüme görünümünü destekleyen hem de yılsonundan önce yeniden not artırımlarının konuşulmaya başlanmasına zemin hazırlayan bir gelişme olabilir.

Bu ortamda devam eden iki haneli enflasyon ve risklere karşı Merkez Bankası'nın (MB) öngörülerini değiştirmeyerek para politikası / likidite yönetimini biraz daha sıkılaştırması ise güveni desteklemiş görünüyor. Ancak aynı dönemde ülkeye kısa vadeli sermaye girişlerinin devam ettiği dikkate alınır, politika yönetimine dair risklerin de arttığını söylemek yanıltıcı olmayacaktır. Dolayısıyla yurtdışı gerginliğin ne kadar uzun süreceği önemli çünkü MB'nin sıkı duruşuna karşın enflasyon beklentileri hala MB'nin öngörülerinin çok üzerinde ve Mayıs ayında olumlu (tek haneli) bir enflasyon gerçekleşmesinin ardından iki haneli düzeylerin yaz aylarında da devam etme olasılığı yüksek. Tüm bu veriler ışığında faizlerin bir süre daha yüksek kalması beklenebilir.

ING Grubu, Bankacılık, Sigorta ve Varlık yönetimi alanlarında faaliyet göstermekte olan dünya çapında bir finansal hizmetler şirkettir. ING Grubu, Avrupa, Asya, Avustralya ve Amerika'da yer alan 40'tan fazla ülkede 94 binin üzerinde çalışana ve 67 milyonun üzerinde müşteriye sahiptir. Her zaman değişime öncülük eden ING Grubu, tüm dünyada faaliyet gösterdiği ülkelerde üretime, girişimciliğe, yenilikçiliğe, yaratıcılığa güç katmak hedefini taşımaktadır.

Sürdürülebilirliği iş modelinin ana prensibi olarak gören ING Grubu, faaliyet gösterdiği toplumlarda çocukların eğitimi, finansal eğitim ve çevre koruma alanlarında birçok program hayata geçirmektedir. UNICEF ile küresel işbirliğinin 6. yılını dolduran ING Grubu, 'ING Chances for Children' programı kapsamında çocukların eğitime erişimini sağlamaktadır. Küresel sorumluluk standartlarına uyumu FTSE4Good ve Dow Jones Sustainability Index gibi kurumlarca da tescillenen ING Grubu 2006 yılında Küresel İnkeler Sözleşmesi Global Compact'a da imza atmıştır. ING Grubu 2007'den beri faaliyetlerini sıfır karbon ayak izi ile sürdürmektedir.

Bilgi için:

Göze Kolunan, Manifesto PR / goze@manifestopr.com.tr / 0507 789 8918

Muzaffer Ergun, Manifesto PR / muzaffer@manifestopr.com.tr / 0507 789 8921